

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2010 r.

w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa minimalną wysokość sumy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej z umów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, wymaganą w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

§ 2. Do określenia minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, dokonuje się następującego rozróżnienia wykonywanej działalności:

- 1) organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw pozaeuropejskich niezależnie od środka transportu oraz na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem transportu lotniczego w ramach przewozu czarterowego, z wyłączeniem pkt 3;
- 2) organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem innego środka transportu niż transport lotniczy w ramach przewozu czarterowego, z wyłączeniem pkt 3;
- 3) organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium krajów mających lądową granicę z Rzeczypospolitą Polską, a w przypadku Federacji Rosyjskiej w obrębie obszaru obwodu Kaliningradzkiego, a także organizowanie krajowych imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie krajowych usług turystycznych, w tym imprez zagranicznej turystyki przyjazdowej.

§ 3. Przez roczny przychód uzyskany z tytułu działalności wykonywanej przez:

1) organizatora turystyki - rozumie się przychód wyłącznie z tytułu organizowania imprez turystycznych na rzecz klientów w zamkniętym roku obrotowym poprzedzającym rok przedłożenia wniosku o zawarcie kolejnych umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, o których mowa w § 1, w tym przychód, w którego uzyskaniu pośredniczyli agenci i pośrednicy turystyczni;

2) pośrednika turystycznego - rozumie się przychód uzyskany wyłącznie z tytułu działalności polegającej na pośredniczeniu na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych w zamkniętym roku obrotowym poprzedzającym rok przedłożenia wniosku o zawarcie kolejnych umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, o których mowa w § 1, przy czym w przypadku pośrednictwa w zawieraniu tych umów z przedsiębiorcami zagranicznymi, niewykonującymi działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, za przychód ten uważa się także całość wpłat wnoszonych przez klientów na opłacenie usług tych przedsiębiorców.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i z 2010 r. Nr 106, poz. 672.

§ 4. W przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny jednocześnie wykonuje działalność w więcej niż jednym zakresie, o którym mowa w § 2, minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej jest określana na poziomie wyższej wartości procentowej lub kwotowej właściwej dla zabezpieczenia finansowego wykonywanej działalności.

§ 5. 1. Minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, ustalana w odniesieniu do podmiotów wykonujących działalność, o której mowa w § 2, nie pobierających przedpłat, pobierających przedpłaty w terminie do 30 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych lub pobierających przedpłaty w wysokości do 10% ceny imprezy turystycznej lub usług turystycznych, wynosi:

- 1) 12,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 40 000 euro;
- 2) 7,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 7 500 euro;
- 3) 3,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 4 500 euro.

2. Do przedsiębiorców rozpoczynających działalność, o której mowa w § 2, stosuje się przy ustalaniu minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, odpowiednio sumy minimalne określone kwotowo w ust. 1, z zastrzeżeniem § 6 ust. 3.

§ 6. 1. Minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej ustalana w odniesieniu do podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2, pobierających przedpłaty na poczet przyszłej imprezy turystycznej lub przyszłych usług turystycznych, w wysokości powyżej 10 % do 30 % ceny imprezy turystycznej lub usług turystycznych, w terminie:

1) powyżej 30 dni do 90 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:

- a) 12,5 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 42 000 euro,
- b) 7,5 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 8 000 euro,
- c) 3,5 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 5 500 euro;

2) powyżej 90 dni do 180 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:

- a) 13,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 44 000 euro,
- b) 8,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 8 500 euro,
- c) 3,5 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 5 500 euro;

3) powyżej 180 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:

- a) 14,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 47 000 euro,
- b) 9,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 10 000 euro,
- c) 4,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 6 000 euro.

2. Minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej ustalana w odniesieniu do podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2, pobierających przedpłaty na poczet przyszłej imprezy turystycznej lub przyszłych usług turystycznych, w wysokości powyżej 30 % ceny imprezy turystycznej lub usług turystycznych, w terminie:

- 1) powyżej 30 dni do 90 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:
 - a) 14,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 47 000 euro,
 - b) 9,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 10 000 euro,
 - c) 4,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 6 000 euro;
- 2) powyżej 90 dni do 180 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:
 - a) 17,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 57 000 euro,
 - b) 10,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 11 000 euro,
 - c) 4,5 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 7 000 euro;
- 3) powyżej 180 dni przed dniem rozpoczęcia imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wynosi:
 - a) 20,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 1, nie mniej jednak niż równowartość 67 000 euro,
 - b) 12,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 2, nie mniej jednak niż równowartość 13 000 euro,
 - c) 5,0 % rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, o której mowa w § 2 pkt 3, nie mniej jednak niż równowartość 7 500 euro.

3. Do przedsiębiorców rozpoczynających działalność, o której mowa w § 2, pobierających przedpłaty na poczet przyszłej imprezy turystycznej lub przyszłych usług turystycznych, stosuje się przy ustalaniu minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, odpowiednio sumy minimalne określone kwotowo w ust. 1 i 2.

§ 7. Sumy, o których mowa w § 5 - 6 są ustalane przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa została wystawiona.

§ 8. Przepisy rozporządzenia stosuje się do umów, o których mowa w § 1, zawieranych od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia³⁾.

MINISTER FINANSÓW

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 lutego 2005 w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. Nr 32, poz. 279), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 106, poz. 672).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Projektowany akt normatywny będzie oddziaływał w głównej mierze na przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych. Należy jednak wskazać, iż brak jest analiz dotyczących wpływu zmiany wysokości minimalnej sumy gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych na koszty prowadzenia działalności. Trzeba jednocześnie dodać, iż cena zabezpieczenia finansowego wykonywanej działalności nie jest jedynym kryterium wpływającym zarówno na cenę imprezy lub usługi turystycznej, jak i na koszty prowadzenia działalności gospodarczej przez organizatorów i pośredników turystycznych.

Regulacje będą miały również wpływ na zakłady ubezpieczeń oraz banki, które będą zawierały umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej.

Ponadto regulacja pozytywnie wpłynie na konsumentów usług turystycznych i klientów zawierających umowy o organizowanie imprez turystycznych, poprzez podniesienie poziomu zabezpieczeń ich ewentualnych, mających powstać w przyszłości roszczeń.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji.

W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi projekt rozesłano do przedstawicieli rynku ubezpieczeń reprezentowanego przez Polską Izbę Ubezpieczeń, Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polską Izbę Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Izbę Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, z organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym - Komisją Nadzoru Finansowego, Rzecznikiem Ubezpieczonych oraz z przedstawicielami rynku bankowego reprezentowanego przez Związek Banków Polskich oraz Związek Banków Spółdzielczych. Ponadto w ramach konsultacji społecznych projekt został przesłany do podmiotów reprezentujących interesy przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, tj. do Polskiej Izby Turystyki, Izby Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Izby Turystyki Młodzieżowej.

Projekt został skonsultowany również z Wojewódzkimi Urzędami Marszałkowskimi.

Uwagi do projektu zgłosiły Polska Izba Turystyki, Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Ubezpieczonych, Polska Izba Ubezpieczeń, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Ministerstwo Infrastruktury, Prokuratura Generalna Skarbu Państwa, Minister Członek Rady Ministrów Przewodniczący Komitetu Rady Ministrów Michał Boni oraz niektóre z 16 Urzędów Marszałkowskich tj. Mazowiecki, Kujawsko-Pomorski, Małopolski, Dolnośląski, Wielkopolski, Pomorski, Śląski, Podlaski.

Obecne brzmienie projektu rozporządzenia powstało w oparciu o wypracowany - w wyniku przeprowadzenia kilku spotkań uzgodnieniowych - pomiędzy ww. podmiotami konsensus.

Biorąc pod uwagę propozycje konkretnych partnerów społecznych, należy wskazać, iż Polska Izba Turystyki postulowała obniżenie ujętych w projektach wskaźników procentowych przy jednoczesnym ich wzroście w przypadku gdy przedsiębiorcy pobierają przedpłaty na poczet przyszłej imprezy w wysokości powyżej 30 % ceny i w terminie powyżej 180 dni. Postulat podwyższenia wskaźników procentowych przy prowadzeniu najbardziej ryzykownej działalności tj. pobieraniu przedpłat na długo przed mającą się odbyć imprezą turystyczną i dużej wysokości - został w projekcie uwzględniony.

Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej wskazała na konieczność obniżenia minimalnych sum gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej określonych kwotowo w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi turystyczne w kraju bądź w państwach ościennych.

Urzędy Marszałkowskie na każdym etapie procedowania projektu rozporządzenia wskazywały, iż wskaźniki procentowe, w oparciu o które mają być obliczane minimalne sumy gwarancyjne jak również minimalne sumy określone kwotowo, są zbyt niskie.

Ministerstwo Sportu i Turystyki postulowało aby zostały przyjęte wskaźniki procentowe w następujących wysokościach 12% - dla podmiotów wskazanych w § 5 pkt 1 projektu; 7% - dla podmiotów wskazanych w § 5 pkt 2 projektu; 5% dla podmiotów świadczących usługi bądź organizujących imprezy turystyczne w państwach ościennych i 3% dla organizatorów i pośredników turystyki krajowej. Ww. wskaźniki procentowe miały wzrastać w zależności od terminu i wysokości pobieranych przedpłat.

Jednocześnie w projekcie została uwzględniona uwaga aby terminy pobierania przedpłat zostały wyrażone w dniach.

Podmioty biorące udział w konsultacjach wskazały na konieczność wyodrębnienia kolejnej grupy podmiotów tj. organizatorów i pośredników świadczących usługi w krajach mających lądową granicę z Rzeczypospolitą Polską. Na takie rozróżnienie wskazała również Polska Izba Turystyki. W trakcie przeprowadzonych konsultacji padały również propozycje aby ww. grupa stanowiła odrębną kategorię. W związku z informacjami przekazanymi przez izby samorządowe zrzeszające przedsiębiorców prowadzących działalność w branży turystycznej - w szczególności Izbę Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej - świadczącymi o tym, iż prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług turystycznych lub organizowania imprez na obszarze kraju generuje takie samo ryzyko jak w krajach ościennych, ww. uwaga została w projekcie uwzględniona.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:

- sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje kosztów lub obciążeń w sektorze finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

- rynek pracy:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian na rynku pracy.

- konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie gospodarki.

- sytuację i rozwój regionalny:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje żadnych istotnych zmian w tej dziedzinie.

4. Wskazanie źródeł finansowania.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast wydatki związane z zawarciem umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, będą ponoszone przez przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych.

5. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE

Przepisy ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 106, poz. 672) wprowadziły zmiany do obowiązującej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.). Jedną ze zmian dotyczy przepisu zawierającego delegację ustawową (art. 10 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych) dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 10 ust. 1 ww. ustawy, minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, uwzględniając zakres i rodzaj działalności oraz termin i wysokość przyjmowanych przedpłat.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 lutego 2005 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. Nr 32, poz. 279).

Przepisy powyższej ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń, weszły w życie z dniem 17 września 2010 r. W art. 5 powyżej wskazanej ustawy został przewidziany przepis przejściowy, na podstawie, którego dotychczasowy akt wykonawczy zachowuje moc do dnia wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia, nie dłużej jednak, niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie ww. ustawy.

Należy dodać, iż ww. przepisy ustawowe w art. 4 zawierają regulację, na podstawie której umowy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów zawarte zgodnie z dotychczasowymi przepisami obowiązują przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Wydanie przedmiotowego projektu rozporządzenia stanowi wypełnienie delegacji ustawowej wynikającej z art. 10 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.

Przepisy projektowanego rozporządzenia w § 2 wprowadzają nowy podział działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych dokonany w oparciu o kryterium zależności między użytym środkiem transportu, a terytorium, na którym działalność jest wykonywana. Podmioty, o których mowa powyżej, zostały zróżnicowane na trzy grupy tj. na tych, którzy:

- 1) organizują imprezy turystyczne i pośredniczą na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw pozaeuropejskich niezależnie od środka transportu oraz na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem transportu lotniczego w ramach przewozu czarterowego, z wyłączeniem pkt 3;
- 2) organizują imprezy turystyczne i pośredniczą na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem innego środka transportu niż transport lotniczy w ramach przewozu czarterowego, z wyłączeniem pkt 3;
- 3) organizują imprezy turystyczne i pośredniczą na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium krajów mających lądową granicę z Rzeczypospolitą Polską, a w przypadku Federacji Rosyjskiej w obrębie obszaru obwodu Kaliningradzkiego, a także organizują krajowe imprezy turystyczne i pośredniczą na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie krajowych usług turystycznych, w tym imprez zagranicznej turystyki przyjazdowej.

Takie rozróżnienie w pełni oddaje specyfikę działalności przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych i zostało wypracowane po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami samorządu gospodarczego podmiotów trudniących się usługami turystycznymi i ubezpieczeniowymi.

Grupę organizatorów imprez turystycznych i pośredników turystycznych organizujących imprezy turystyczne na terytorium państw pozaeuropejskich (bez względu na użyty środek transportu) połączono z grupą podmiotów organizujących imprezy, czy też pośredniczących w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem transportu lotniczego w ramach przewozu czarterowego. Imprezy turystyczne organizowane w ramach ww. grupy stanowią bowiem taką samą grupę ryzyka.

Ze względu na to, iż koszty sprawdzenia klientów do kraju oraz ceny imprez organizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz państw ościennych są porównywalne, rozporządzenie – zgodnie z wnioskiem zgłoszonym przez samorząd branży turystycznej - łączy podmioty organizujące takie imprezy w jedną grupę.

Jednocześnie należy wskazać, iż wskaźniki procentowe oraz minimalne sumy gwarancyjne zostały określone w oparciu o ww. podział. W przypadku jednak, gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny jednocześnie wykonuje działalność w więcej niż jednym zakresie, o którym mowa w § 2, minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej jest określana na poziomie wyższej wartości procentowej lub kwotowej właściwej dla zabezpieczenia finansowego wykonywanej działalności

Należy nadmienić, iż dotychczasowe regulacje dokonywały podziału działalności, o której mowa powyżej, na cztery grupy w oparciu o kryterium terytorium państwa, na którym działalność jest wykonywana.

Wysokość współczynników procentowych ujętych w § 5 oraz w § 6 rozporządzenia wypracowana została w drodze konsensusu, po przeprowadzeniu konsultacji i odbyciu spotkań uzgodnieniowych z organami administracji rządowej, samorządowej oraz organizacjami samorządu gospodarczego podmiotów działających na rynku branży turystycznej oraz ubezpieczeniowej. Dostępne dane dotyczące uruchamiania środków z zabezpieczeń finansowych w związku z niewypłacalnością biur turystycznych za lata 2007-2009 stanowiły podstawę do oszacowania udziału zgłoszonych roszczeń klientów biur turystycznych w stosunku do sumy posiadanych zabezpieczeń. Szacunkowy udział zgłoszonych roszczeń w stosunku do przychodów biur turystycznych, których dotyczy zestawienie, kształtował się na poziomie 11,13 % w 2007 r. oraz 14,23 % w 2009 r. W roku 2008 nie odnotowano ogłoszenia niewypłacalności biur turystycznych natomiast dane za 2010 r. (do października włącznie), w którym to roku biura Orbis i Selectours ogłosiły niewypłacalność, są niepełne. W 2007 r. i 2009 r. znaczące kwoty wypłat z tytułu zgłaszanych przez klientów roszczeń stanowiły koszty sprowadzenia klientów do kraju. Z danych statystycznych wynika, iż należy podwyższyć obecnie obowiązujące wskaźniki procentowe, w oparciu o które obliczana jest minimalna suma gwarancyjna, w odniesieniu do podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2 pkt 1 oraz § 2 pkt 2 przedmiotowego rozporządzenia, przy równoczesnym zmniejszeniu stawek dla podmiotów wykonujących działalność, o której mowa w § 2 pkt 3. W rozporządzeniu zostały zatem przyjęte wskaźniki procentowe i minimalne sumy gwarancyjne na nw. poziomie:

- 1) dla podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2 pkt 1 - 12 %, nie mniej niż 40 000 euro,
- 2) dla podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2 pkt 2 - 7 %, nie mniej niż 7 500 euro,
- 3) dla podmiotów wykonujących działalność o której mowa w § 2 pkt 3 - 3 %, nie mniej niż 4 500 euro.

W związku z powyższym „podstawowa” minimalna wysokość sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, na którą mają być zawierane umowy, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy, została określona jako wskaźnik procentowy rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności, nie mniej niż określona kwotowo suma gwarancyjna. Jednakże, mając na uwadze wytyczną ustawową w związku ze zwiększającym się ryzykiem i koniecznością zabezpieczenia roszczeń klientów organizatorów i pośredników turystycznych, wskaźniki, o których mowa powyżej zostały w przypadku grupy przedsiębiorców generujących najwyższe ryzyko podwyższone. Wskaźnik procentowy rocznych przychodów z tytułu wykonywanej działalności różnicuje się zatem w zależności od użytego środka transportu oraz terytorium, na którym działalność jest wykonywana tj. zgodnie z rozróżnieniem wprowadzonym w § 2 projektu rozporządzenia. Takie podejście w sposób właściwy szacuje poziom ryzyka jako wskaźnika stanu lub zdarzenia, które ma prowadzić do strat.

Przyjęcie takiego rozwiązania zapewni przede wszystkim właściwe i relewantne do ponoszonego ryzyka obliczenie minimalnej sumy gwarancyjnej. Taki sposób obliczania minimalnej sumy gwarancyjnej ponadto indywidualizuje podejście do każdego przedsiębiorcy prowadzącego działalność w danej grupie przez, co w sposób właściwy i w pełni wystarczający ją określa.

Do ustalenia wysokości wskaźników procentowych oraz minimalnych sum gwarancyjnych wzięty został pod uwagę termin oraz wysokość pobieranych przedpłat (określona procentowo). Przyjęto założenie, że dokonywane przedpłaty na poczet przyszłej imprezy lub usługi turystycznej są swego rodzaju „kredytem” dla przedsiębiorcy udzielanym przez klienta. Wzrosty wskaźnika procentowego oraz sum minimalnych dokonano zatem w oparciu o ww. założenie oraz o gruntowne przeanalizowanie ryzyka.

Należy podkreślić, iż wskaźniki procentowe rocznych przychodów stanowiące podstawę do ustalenia minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej - w związku ze zwiększonym ryzykiem w przypadku pobierania przedpłat - są wyższe niż wskazane w § 5 rozporządzenia tj. te które ustalone są dla podmiotów nie pobierających przedpłat, pobierających przedpłaty w wysokości do 10 % ceny imprezy turystycznej lub pobierających przedpłaty w terminie do 30 dni przed planowaną datą rozpoczęcia imprezy turystycznej.

Wskaźniki procentowe oraz minimalne sumy gwarancyjne określone w § 6 zostały zróżnicowane w zależności od wysokości pobieranych przedpłat oraz terminu ich pobrania. Ustalono je na różnym poziomie dla pobieranych przedpłat w zależności od ich wysokości, zgodnie z następującym podziałem:

- do 10%,
- powyżej 10 % do 30 %,
- powyżej 30 %

ceny imprezy turystycznej, poprzez sukcesywny, proporcjonalny wzrost w zależności od poziomu ponoszonego ryzyka. Rozróżnienia dokonano również pod kątem terminu przyjmowanych przedpłat. Analogicznie wzrastają również określone kwotowo minimalne sumy gwarancyjne stanowiące zabezpieczenie dla klientów przedsiębiorcy pobierającego przedpłaty na poczet przyszłej imprezy turystycznej. Podstawowe stawki minimalnych sum gwarancyjnych wzrastają zgodnie z regułą opisaną powyżej w zaokrągleniu do 500 euro.

Należy wskazać, iż w przypadku pobierania przez przedsiębiorcę wykonującego działalność, o której mowa w § 2 projektu przedpłat w wysokości do 10 %, ceny imprezy turystycznej do zabezpieczenia tego typu działalności należy stosować jako minimalne wskaźniki procentowe czy też sumy gwarancyjne wskazane w § 5 projektu rozporządzenia – tj. takie same jak dla przedsiębiorców nie pobierających przedpłat. Tego typu rozwiązanie jest uzasadnione z uwagi na fakt, iż zasadą jest, że przedsiębiorcy działający na rynku organizacji imprez czy pośrednictwa turystycznego pobierają przedpłaty w różnej (większej bądź mniejszej) wysokości. Pobieranie przedpłat w wysokości do 10 % ceny imprezy turystycznej jest uzasadnione okolicznościami, takimi jak np. rezerwacja miejsca dla danego klienta i jako takie powinno być zwolnione od reżimu stosowania podwyższonych wskaźników.

Należy stwierdzić, iż wskaźniki procentowe oraz minimalne sumy gwarancyjne określone kwotowo są takie same biorąc pod uwagę okoliczności wskazane w § 6 ust 1 pkt 3 oraz § 6 ust. 2 pkt 1. Z przeprowadzonych wyliczeń oraz konsultacji wynika bowiem, iż ww. grupy tj. pobierające przedpłaty w wysokości powyżej 10 % do 30 % w terminie powyżej 180 dni przed datą planowanej imprezy bądź usług turystycznych oraz pobierające przedpłaty w terminie powyżej 30 do 90 dni w wysokości powyżej 30 %, generują takie samo ryzyko.

Należy wskazać, iż dla podmiotów, które pobierają przedpłaty w wysokości powyżej 30 % i w terminie powyżej 90 dni do 180 dni, jak i dla pobierających przedpłaty w wysokości powyżej 30 % w terminie powyżej 180 dni przed datą planowanej imprezy turystycznej lub świadczenia usług turystycznych, wskaźniki procentowe zostały znacznie zwiększone. Jest to uzasadnione faktem, że przedsiębiorcy pobierający przedpłaty na długo przed mającą się odbyć imprezą turystyczną i w odpowiednio dużej wysokości, są grupą największego ryzyka zaistnienia zdarzenia, które będzie prowadziło do uruchomienia środków z gwarancji. Taki postulat został zgłoszony przez samorząd zrzeszający przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie turystyki.

Dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w zakresie określonym w § 2 projektu rozporządzenia do wyznaczenia minimalnej sumy gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej stosowane są minimalne sumy wskazane w rozporządzeniu. O ich wysokości decyduje zakres prowadzonej działalności (zgodnie z podziałem wskazanym w § 2) i to czy dany podmiot pobiera czy nie pobiera przedpłat na poczet przyszłej imprezy lub usług turystycznych.

Określenie wskaźników procentowych minimalnych sum gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej stanowi efekt szczegółowych konsultacji i kompromisu z Ministerstwem Sportu i Turystyki.

Należy ponadto wskazać, iż na wniosek Ministerstwa Sportu i Turystyki w poszczególnych zapisach projektu rozporządzenia znajduje się odniesienie do usług turystycznych, nie zaś usługi turystycznej. Takie brzmienie podyktowane jest wykładnią zapisów ustawy o usługach turystycznych stosowaną przez ww. organ administracji rządowej, wynikającą z zapisów Dyrektywy 90/314 Rady z 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek, która nakłada obowiązek zapewnienia zabezpieczenia finansowego w przypadku imprez turystycznych, a nie pojedynczych usług turystycznych.

Należy wskazać, iż przedsiębiorcy w trosce o dobro klientów i własne zabezpieczenie na wypadek niewypłacalności mogą zawierać umowy gwarancji ubezpieczeniowych lub bankowych na wyższe sumy, niż te wskazane w projekcie rozporządzenia. Na podstawie przeprowadzonych obliczeń, można stwierdzić, iż przyjęty w projekcie sposób ustalania wysokości minimalnych sum gwarancyjnych jako określony wskaźnik procentowy od przychodu w pełni powinien zaspokoić ewentualnie zgłaszane roszczenia. Wysokość gwarancji bowiem powinna być przez przedsiębiorców dostosowywana do wysokości przychodu. W związku z powyższym im wyższy przychód tj. im więcej imprez turystycznych dany przedsiębiorca zorganizował lub pośredniczył w ich organizowaniu, tym suma gwarancyjna będzie wyższa. W związku z powyższym przyjęty przez projektodawcę sposób obliczania minimalnych sum gwarancyjnych cechuje się adekwatnością do ewentualnych zmian na rynku branży turystycznej i jego potrzeb.

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą wchodziły w życie z dniem ogłoszenia. Wyznaczenie takiego terminu jest zgodne z interesem państwa, gdyż z uwagi na ryzyko niemożności dotrzymania ustawowego terminu wejścia w życie tych regulacji (17 grudnia 2010 r.), powinny one wejść w życie w najbliższym możliwym terminie. Ponadto wyznaczenie takiego terminu nie koliduje z zasadami demokratycznego państwa prawnego, gdyż regulacja zawarta w ustawie o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń, zawiera przepisy przejściowe, które regulują sytuację prawną podmiotów, które już zawarły umowy gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia. Należy wskazać, iż zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym, organizatorzy i pośrednicy turystyczni są zobowiązani do zawarcia umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub bankowej. Tak więc podmioty te posiadają zawarte umowy gwarancji chroniące klientów w przypadku niewypłacalności przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w branży turystycznej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów.